

(תשס"ז)

11. רמח"ל, מסילת ישרים – הקדמה

- א. רמח"ל כותב שאף על פי שיסודות החסידות האמיתית קבועים בלבו של אדם ישר, צריך לעסוק בהם. כתבי שניים מהסבריו לכך.
- ב. "כי לא תמצא ברוב דברי אלא דברים שרוב בני האדם יודעים אותם ולא מסתפקים בהם כלל". אם כן, מדוע כתב רמח"ל, על פי דבריו, את ספרו?
- ג. מדוע תחסר החסידות האמיתי מהחכמים, ומדוע תחסר מאלה שאינם חכמים?

(תשס"ט)

12. רמח"ל, מסילת ישרים – פרק ב'

- א. כתוב מהי מידת הזהירות ומה תכליתה.
- ב. "והנה זה דבר שהשכל יחייבהו וודאי". מדוע השכל מחייב שתהיה לאדם מידת זהירות, ולמי רמח"ל מדמה את מי שאינו נזהר?
- ג. מי גורם לאדם שלא יהא זהיר, וכיצד הוא גורם לכך?

(תשס"ט)

13. רמח"ל, מסילת ישרים – הקדמה ופרק א'

- א. "התועלת (של לימוד הספר "מסילת ישרים") יוצא מן החזרה עליו וההתמדה". הסבירי מדוע אין תועלת בקריאה סתם אלא רק בחזרה על הספר והתמדה בו.
- ב. "כשתראה אחד מתחסד לא תוכל לימנע מלחשוב אותו לגס השכל". הסבירי מדוע מתחסד נחשב לגס השכל.
- ג. על פי רמח"ל, מדוע אין להסתפק בקיום מצוות אלא יש ללמד בהעמקה על כל המידות?

(תשע"א)

ספר החינוך

1. ספר החינוך, הקדמה

- א. אלו שני דברים שהיו במתן תורה הבטיחו שעם ישראל יאמין לעולם במתן תורה מן השמים?
- ב. מדוע לא מספיקה אמונה בה' ובתורתו, המבוססת על שכל האדם ועל חקירתו בחכמת התבל?
- ג. "ויש מהן שאין אדם חייב לעשותן לעולם, אלא אם כן תהיה סיבה שיבוא לידו עניין, שיצטרך לעשות בו אותה מצווה הראויה לאותו עניין". הסבירי דברים אלו של בעל ספר החינוך, בעזרת איזו מצווה הוא מדגים את דבריו?

(תשנ"ו)

2. ספר החינוך, הקדמה

"ומעיקרי התורה גם כן להאמין, כי פירוש התורה האמיתי הוא הפירוש המקובל בידינו מחכמי ישראל הקדושים הקדמונים"

- א. מאין ידעו חכמי ישראל את הפירוש האמיתי?
 ב. צייני שני ספרים שבהם כינסו חכמי ישראל את התורה שבעל-פה.
 ג. כתבי שתי דוגמאות, המובאות בהקדמה לספר החינוך, המוכיחות שאי-אפשר להבין את התורה בלי פירושי חז"ל.

(תשנ"ז)

3. ספר החינוך, מצות הלואה לעני

- א. מדוע מצות הלואה לעני גדולה יותר ממצות נתינת צדקה?
 ב. מנין לומדים שמצות הלואה לעני היא חובה ואינה רשות?
 ג. מדוע אין הקב"ה מפרנס בעצמו את העניים?
 כתבי את שתי תשובותיו של בעל ספר החינוך לשאלה זו.

(תשנ"ח)

ד. "אם כסף תלוה את עמי"

הסבירי מהו הקושי בפסוק זה, וכיצד פתרו חז"ל קושי זה?

(תשע"א)

4. ספר החינוך, הקדמה

- א. מחבר ספר החינוך מחלק את הנבראים לארבעה סוגים:
 - שכלים נבדלים
 - שכלים בגוף קיים
 - בריות גופניות בלי שכל
 - בריות גופניות בשכל
 כתבי מיהם הנבראים בכל אחד מהסוגים האלה.
 ב. לשם מה ברא ה' בעולמו את כל ארבעת סוגי הנבראים?

(תשנ"ט)

5. ספר החינוך, מצות כיבוד אב ואם

- א. מהו שורש מצווה זו, ולמה קיום המצווה מביא את האדם?
 ב. "ועובר עליה...ענשו גדול". בארי מדוע.
 ג. מהו ההבדל בין נשים לגברים בחיוב לקיים מצווה זו?

(תשס"ו)

6. ספר החינוך, מצווה שלא להתאוות

- א. כיצד מסביר בעל ספר החינוך (על פי רמב"ם) את האיסורים "לא תתאוה" ו"לא תחמד"?
 ב. "איך יהיה בידו של אדם למנוע לבו מהתאוות?". מה עונה על-כך בעל ספר החינוך?
 ג. מי חייב במצווה שלא להתאוות?

(תשס"ז, תשע"ב)

7. ספר החינוך, הקדמה

"ועתה אם יטען עלינו מסית...ויאמר: מה לך איש יהודי וקבלתך?"

א. על מה מסתמכת האמונה של עם ישראל במסורת? כתבי שני יסודות.

ב. הסבירי את הטענה של המסית.

ג. מהי התשובה של בעל ספר החינוך על הטענה של המסית? הביאי בתשובתך את המשל על החכם והרופא.

(תשס"ז)